

HRVATI U REKAŠU

miercuri, 22 iulie 2015

O šoka kim
Hrvatima iz Rekaša prepostavlja se da su tamo pristigli

sredinom 17. stolje a iz isto ne
Slavonije.

Zna

se da je u to doba njihova zajednica brojala nešto više od 700 pripadnika. U zadnjem vremenu njihov je broj drasti no opao, tako da se danas može realno govoriti o samo 50 lanova ove hrvatske zajednice.

U

Rekašu postoje i druge narodnosti: Rumunji , Nijemci, Srbi, Maari i Romi, a svaka je od tih narodnosti živjela u prošlosti u odre enom dijelu ovog naselja. Hrvati su stanovali u nekoliko sokaka u sjevernom i zapadnom dijelu Rekaša, odnosno u Šoka koj strani. Danas podijelenost u stanovanju po narodnostima je manje izražena.

Kakvi

su bili odnosi izme u Hrvata starosjedilaca i ostalih etni kih manjina ovog mjeseta u dalekoj prošlosti možemo jedino naga ati, ali kako je sve to funkcionalo u zadnjim godinama doznajemo od profesora Ivana Jankulova, ovjeka koji je roen u Rekašu 1950. godine te koji je cijeli svoj život proveo u ovom multietni kom naselju. „Mi, Hrvati smo etni ka manjina koja zna etiri jezika, jer smo nau ili od Maara ma arski, od Švaba njema ki, a rumunjski smo nau ili u školi. Nikad nije bilo nikakvih etni kih nesporazuma me u nama. Svi smo se družili. Išli smo na balove kod Njemaca i Maara, oni su dolazili k nama; igrali smo nogomet, zajedno smo sastavljali ekipe i sve je bilo u redu. U mojoj mladosti ovdje je bilo nekoliko stotina Hrvata, ali s vremenom ženidbe su izme u nas bile sve rije e pa, danas, skoro da smo nestali. Nismo više imali mladi koji da nam preuzmu mjesto. Danas ima otprilike negdje oko 50-60 Hrvata. Ali, svi smo stari. Mi još uvijek održavamo, koliko god možemo, naši hrvatski obi aji i šoka ke tradicije.“

Rekaš;

pored multietni ke harmonije, koja može poslužiti kao primjer cijeloj našoj državi, a i van njezinih granica, može se pohvaliti i multietni kim zborom. Utemeljen 1888. godine kao „Šoka ko pjeva ko društvo“, a poslije, nakon višegodišnje stanke, obnovljen 1992., svoju aktivnost obavlja u mjesnoj Katoli koj crkvi, ali redovito nastupa i na razli itim scenama u državi ili pak inozemstvu. Vidjeli smo ga „na djelu“ jedne lijepo svibanjske ve eri, kada su se njegovi lanovi ljubazno odazvali pozivu uredništva ZHR-a i okupili u mjesnoj katoli koj crkvi kako bi otpjevali etiti hrvatskih pjesama iz svog bogatog repertoara. „1992. godine u našu župu dolazi novi župnik – vl . Ioan Ciurariu. On puno voli pjesmu i pjevanje, pa je nas okupio oko sebe da bi zajedno pjevali.Na po etku bili smo oko tridesetak, ali smo ostali samo petnaest jer, vidite, za pjevanje treba puno vremena i strpljenja i, na žalost, te stvari ne stoje svima na raspolaganju“ – re i e nam gospo a Marica Peli , jedna od lanica rekaškog zpora. „Šokci imaju staru tradiciju pjevanja. Godine 1888. u Rekašu je osnovan šoka ki muški zbor. Pjesme su im bile uglavnom crkvene, ali imali su i svjetovnih pjesama. Taj je zbor trajao sve do 1925. godine, a poslije toga, u crkvi, po eli su djelovati etni ki zborovi. Svaka je nacionalna manjina imala svoj mali zbor, a to je trajalo, kako sam ve rekla, do 1992. godine kada nas je novi župnik ujedinio u jedan veliki zbor i pjevamo zajedno na hrvatskom, ma arskom, njema kom, rumunjskom, pa ak i na latinskom jeziku. Jedino sam ja ista Hrvatica u ovome zboru. Naš dirigent i njegov brat, koji pjeva u zboru,

su pola Hrvati, a ima i dvije ženske, koje su samo frtalj Hrvatice. Uglavnom pjevamo u crkvi, svake nedjelje na svetoj misi, ali nastupali smo i na koncertima i festivalima u Temišvaru, Rešici, Buzijašu, Radni. Bili smo jedamput ak i na festivalu u Sighi_oari. Pjevali smo i u inozemstvu: u Ma arskoj, Austriji, Njema koj i naravno u Hrvatskoj, gdje smo nastupali ve etiri puta” – nastaviti s ponosom Marica.

Marica

Peli i Ivan Jankulov vrijedni su i aktivni članovi hrvatske zajednice, koji još uvijek djeluju na kulturnom i obrazovnom polju rekaškog života. Nažalost, od nekadašnje brojne starosjedilačke hrvatske zajednice, danas je preostala samo lijepa uspomena u kolektivnom pamjenju Rekašana te nekoliko slika hrvatskih ljestvičnih ulica sa uvanim u mjesnom muzeju.

Daniel Lucacela